

ជម្ងឺមហារីក ១០១

ចេញទំព័រ ៥

ការព្យាបាលជម្ងឺមហារីក

យើងនឹងរៀន ដើម្បីពន្យល់ដល់ក្រុម គ្រួសារ និងមិត្តភក្តិអំពី :

- ការព្យាបាលជម្ងឺមហារីក
- ភាពខុសគ្នារវាងការព្យាបាលជម្ងឺមហារីកដែលនៅម្តុយកន្លែង
- និងជម្ងឺមហារីកដែលរាលដាលពាសពេញសព្វាងកាយ
- ហេតុដែលបណ្តាលឱ្យការព្យាបាលជម្ងឺមហារីកមានប្រតិកម្ម
- ប្រតិកម្មនៃការព្យាបាល
- ការសាកល្បងព្យាបាល

តើការព្យាបាលមានអ្វីខ្លះ?

- ក្រុមពេទ្យព្យាបាលមាន :

គ្រូពេទ្យវះកាត់ គ្រូពេទ្យជំនាញខាងមហារីក អ្នកឯកទេស
ខាងប្រើកម្មវស្សី និងគ្រូពេទ្យផ្សេងៗទៀត។

- គំរោងព្យាបាលមាន :

ការវះកាត់ ការព្យាបាលបែបគីមីតែរ៉ាពី (ដោយប្រើជាតិគីមី)
ការព្យាបាលដោយប្រើកម្មវស្សី ការព្យាបាលដោយប្រើអ័រម៉ូន
ការព្យាបាលតាមបែបជីវសាស្ត្រ ឬចូលរួមក្នុងការសាកល្បង
ព្យាបាល។

ការព្យាបាលអាស្រ័យទៅលើ ...

- ប្រភេទជម្ងឺមហារីក
- ទំហំ និងទីកន្លែងរបស់ជុំសាច់ដុះ
- ដំណាក់កាលនៃជម្ងឺ
- សុខភាពទូទៅរបស់អ្នកជម្ងឺ
- កត្តាផ្សេងៗទៀត

ជម្ងឺមហារីកដែលកើតមួយកន្លែង ឬពាស ពេញរាងកាយ

- ការព្យាបាលមហារីកដែលកើតមួយកន្លែង : មានប្រសិទ្ធិភាពលើកោសិកាមហារីកដែលនៅក្នុងសាច់ដុះ និងនៅក្បែរនោះ។
 - ការវះកាត់
 - ការព្យាបាលដោយប្រើកម្មវស្សី
- ការព្យាបាលមហារីកដែលមានពាសពេញរាងកាយ : ឆ្លងតាមចរន្តសន្ថវិស័យទៅកាន់កោសិកាមហារីកនានានៅក្នុងរាងកាយ។
 - គីម៉ូតេរ៉ាពី (ព្យាបាលដោយប្រើគីមី)
 - ព្យាបាលដោយប្រើអរម៉ូន
 - ការព្យាបាលបែបជីវសាស្ត្រ

ប្រតិកម្មនៃការព្យាបាល

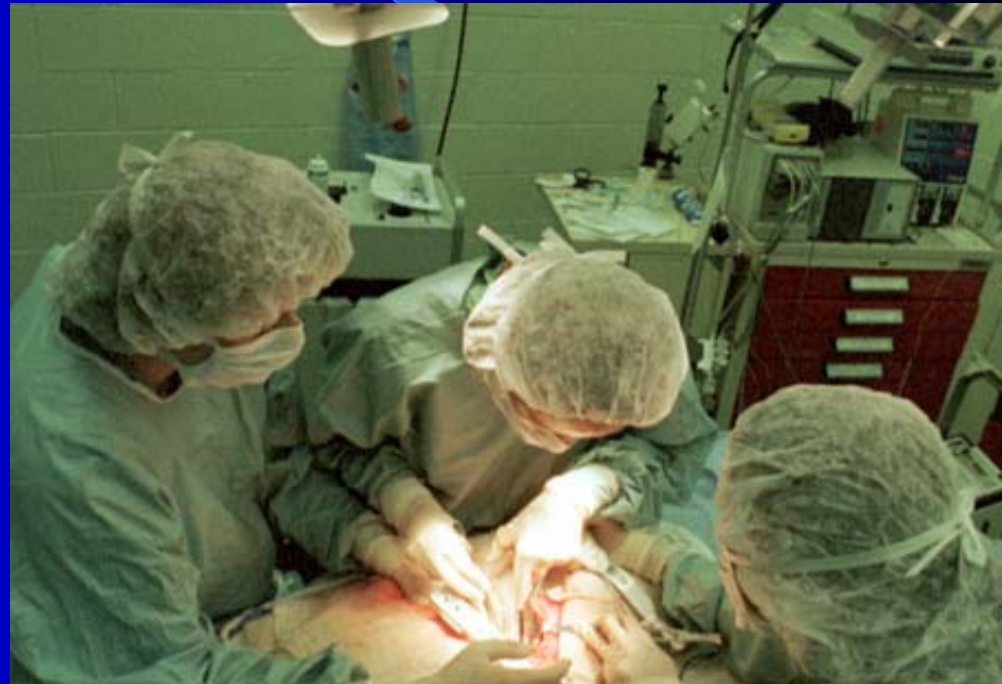
- អាចកើតមានឡើងបាន ព្រោះការព្យាបាលជម្ងឺមហារីកបំផ្លាញនូវកោសិកា និងជាលិកាឈាមជាច្រើន។
- សំខាន់អាស្រ័យលើប្រភេទជម្ងឺ និងពេលវេលាព្យាបាលយូរ ឬឆាប់។

របៀបព្យាបាលទាំងឡាយ

- ការវះកាត់
- គីម៉ូតេរ៉ាពី (ការព្យាបាលដោយប្រើជាតិគីមី)
- ការព្យាបាលដោយវិទ្យុសកម្ម ឬកម្មវស្សី
- ព្យាបាលជំនួយលើ គីម៉ូតេរ៉ាពី
- ការព្យាបាលដោយប្រើអ័រម៉ូន
- អ៊ុំមីញូណូតេរ៉ាពី

ការវះកាត់

- មានលទ្ធផលល្អណាស់ក្នុងការព្យាបាលមហារីក ដែលនៅតែមួយកន្លែង។
- មហារីកដែលនៅមួយកន្លែងអាចព្យាបាលអោយជាបានដោយការវះកាត់។

គីម៉ូតេរ៉ាពី (ព្យាបាលដោយប្រើជាតិគីមី)

- មានលទ្ធផលណាស់ចំពោះមហារីកមួយចំនួន
- អាចព្យាបាលបាននូវជម្ងឺមហារីកខ្លះ ដែលបានរាលដាលទៅពាសពេញតួរាងកាយ ដូចជា :
 - មហារីកឈាម (Leukemia)
 - មហារីកក្រពេញ លិមផ្លូវម៉ា (Lymphoma)
 - មហារីកពងលីង្គ (Cancer of testis)

គំរូតេឡាពី

- មានប្រសិទ្ធភាពមួយភាគចំពោះមហាវិកមួយចំនួន។
- អាចព្យាបាលជម្ងឺមហាវិកខ្លះបានមួយរយៈ
 - មហាវិកពោះវៀនធំ
 - មហាវិកសួត
 - មហាវិកដោះ

ព្យាបាលជំនួយដល់ គីម៉ូតេរ៉ាពី

- យើងត្រូវប្រើការព្យាបាលរបៀបគីម៉ូតេរ៉ាពី ក្រោយពេលវះកាត់រួចហើយ ដើម្បីបន្ថយឱកាសកុំឱ្យ ជម្ងឺមហារីកកើតឡើងវិញបាន។
- គីម៉ូតេរ៉ាពីមានប្រសិទ្ធភាពចំពោះ :
 - មហារីកដោះ
 - មហារីកពោះវៀនធំ

ការព្យាបាលដោយវិទ្យុសកម្ម ឬ កម្មវស្សី

- ប្រើម៉ាស៊ីនបញ្ចាំងកម្មវស្សី
- មានប្រសិទ្ធភាពល្អណាស់ចំពោះជម្ងឺមហារីកដែលកើតនៅមួយកន្លែង មិនថា ក្នុងការព្យាបាលឲ្យសះស្បើយ ឬគ្រាន់តែកាត់បន្ថយអាការៈរោគ។
- មានប្រសិទ្ធភាពល្អណាស់ចំពោះការព្យាបាលជម្ងឺមហារីកដែលបណ្តាលឲ្យឈឺចាប់ ឬចុករោយ។

ព្យាបាលដោយប្រើអវិជ្ជមាន

- ជម្ងឺមហារីកខ្លះលូតលាស់ឡើងដោយសារជាតិអវិជ្ជមានរបស់រាងកាយ មានដូចជា :
 - ជម្ងឺមហារីកដោះ
 - មហារីកប្រស្នេត
- ការព្យាបាលប្រឆាំងនឹងអវិជ្ជមាន អាចកំចាត់ ឬបង្ក្រាបជម្ងឺមហារីកបានមួយរយៈពេល។

ជាតិអវ័ម្ភូន

- អវ័ម្ភូនជាជាតិគីមីដែល បានបង្កើតឡើងដោយក្រពេញនៃរាងកាយ។
- អវ័ម្ភូនរត់តាមប្រព័ន្ធឈាមទៅគ្រប់កន្លែងនៅក្នុងរាងកាយ ដើម្បីបំពេញតួនាទី។
- អវ័ម្ភូនរបស់ស្រ្តី (អេសត្រូហ្សេន) មានឥទ្ធិពលទៅលើស្បូន និងដោះ ។
- អវ័ម្ភូនរបស់បុរស (តេស្តូស្តេរ៉ូន) មានឥទ្ធិពលទៅលើក្រពេញប្រស្តេត។

ការព្យាបាលបែបជីវសាស្ត្រ

(អ៊ីម៉ូណូទេរ៉ាពី - Immunotherapy)

- ជួយដល់លទ្ធភាពធម្មជាតិរបស់ប្រព័ន្ធការពាររាងកាយទប់ទល់ប្រឆាំងនឹងប្រតិកម្មនៃការព្យាបាលជម្ងឺមហារីក។
- ការព្យាបាលដែលជួយជម្រុញប្រព័ន្ធការពាររាងកាយឲ្យទប់ទល់នឹងកោសិកាមហារីក។

ប្រព័ន្ធការពាររាងកាយ

- រាងកាយមានរបៀបការពារខ្លួន ប្រឆាំងនឹងការរាតត្បាតនៃមេរោគ បាក់តេរី វីរុស កោសិកាមហារីក និងជាតិគីមីផ្សេងៗ។
- ប្រព័ន្ធការពាររាងកាយមាន :
 - សារធាតុការពាររាងកាយ (antibiotics) និងជាតិគីមីផ្សេងៗ។
 - កោសិកាឈាមស
 - ជាតិសេស លីមផ្លូស៊ីត (Lymphocytes)

តើយើងបានពន្យល់អំពី ...

- ការព្យាបាលជម្ងឺមហារីក ?
- ភាពខុសគ្នារវាងការព្យាបាលជម្ងឺមហារីកដែលកើតនៅមួយកន្លែង និងជម្ងឺមហារីកដែលកើតពាសពេញរាងកាយ?
- ហេតុអ្វីបានជាមានប្រតិកម្មផ្ទុំកើតឡើងក្នុងពេលព្យាបាលជម្ងឺមហារីក?
- ប្រតិកម្មផ្ទុំដែលកើតឡើង ព្រោះជាលទ្ធផលនៃការព្យាបាលជម្ងឺមហារីក?
- ការពិសោធន៍ព្យាបាល

សំរាប់ព័ត៌មានបន្ថែម សូមទាក់ទង :

- National Cancer Institute's Cancer Information Service
1-800-4-CANCER
- TTY service
1-800-332-8615
- *LiveHelp* via www.cancer.gov
- Smoking Quitline of the National Cancer Institute
1-877-44U-QUIT
- American Cancer Society www.cancer.org
1-800-ACS-2345

References:

American Gastroenterological Association
(<http://www.gastro.org/public/drdan-colc.html>)

American Cancer Society www.cancer.org

National Cancer Institute's Cancer Information
Service (<http://cancernet.nci.nih.gov>)

Harvard Center for Cancer Prevention
(www.yourcancerrisk.harvard.edu)

សូមអរគុណ!

សូមអរគុណ ដែលលោកអ្នកបានប្រើកម្មវិធីបង្រៀនអំពី ជម្ងឺមហារីករបស់ Refugee and Immigrant Health Promotion Project នៃមន្ទីរពេទ្យ Harborview កម្មវិធីនេះ ឧបត្ថម្ភ ដោយ AANCART យើងខ្ញុំសូមអភ័យទោសពីសំណាក់ លោកនិងលោកស្រី ចំពោះការខ្វះខាត ឬខុសឆ្គងទាំង អស់ ដែលមាននៅក្នុងកម្មវិធីនេះ។ សូមអរគុណ